

תת"ע 10066/01/20 - מדינת ישראל נגד עון גוני

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תתע"א 10066-01-20 מדינת ישראל נ' עון גוני
תיק חיצוני: 10251620935

כבוד השופט אור לרנר	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
	נגד
עון גוני	נאשמים

החלטה

בפניי בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום לאחר הקראה.

רקע כללי

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות, לאחר שנמצא כי לכאורה נהג ובדגימת אוויר נשוף שלו ריכוז האלכוהול הוא 297 מיקרוגרם בליטר אוויר נשוף.

כתב האישום המקורי (הזמנה לדין), כולל ברשימת העדים 3 עדים הרשומים בשמותיהם ועד נוסף ששמו חסר (אך מופיע מספר אישי/ת"ז שלו).

בתאריך 15.7.20 כפר הנאשם, באמצעות ב"כ, בעובדות כתב האישום לרבות בעובדה שנהג ברכב. מעבר לכך כפירתו של הנאשם היא כללית - "במיומנות המפעיל, באופן ההפעלה, ברישומים ובשכרות". בהתאמה נקבע התיק להוכחות ליום 14.1.2021. באותו מעמד ציינה ב"כ המאשימה כי תערוך בירור ותודיע, תוך 14 ימים, מי העד הנוסף ששמו נשמט מרשימת עדי התביעה (הודעה כאמור לא הועברה).

ביום 11.1.21 ביקשה ב"כ הנאשם לדחות את דיון ההוכחות, בשל סגר הקורונה והמגבלות ונקבע דיון תזכורת בתיק, ליום 21.4.21.

הבקשה הנוכחית

ביום 20.4.21 הגישה המאשימה את הבקשה שבנדון ובמסגרתה היא עותרת לאפשר לה לתקן את כתב האישום הן

בעובדות המיוחסות לנאשם, הן בהוראות החיקוק והן ברשימת עדי התביעה. מהבקשה עולה כי בשל תקלה, חומר חקירה רלבנטי לא נכלל בתיק החקירה ולכן כתב האישום שהוגש לא מתאר את נסיבות העבירה בצורה הנכונה, לא מייחס את מלוא העבירות אותן יש לייחס לנאשם ולא כולל את מלוא העדים הרלבנטיים. עוד טוענת המאשימה כי אין בתיקון המבוקש כדי לגרום עיוות דין לנאשם ובאיזון הנדרש בין זכויות הנאשם, השלב בו מצוי הדיון והצורך להגיע לחקר האמת ראוי להיעתר לבקשה.

במסגרת כתב האישום המתוקן מבקשת המאשימה להאשים הנאשם, בנוסף לעבירת השכרות, בכך שהבחין במחסום המשטרתי, החל בנסיעה לאחור ולאחר מכן הסתובב ונסע צפונה על כביש 4 כשהשוטרים אחריו, עד שעלה על כביש עפר שם סטה מהדרך והתדרדר לתעלה. בהתאמה הואשם הנאשם, בנוסף, בעבירה של נהיגה בשכרות (לפי בדיקת מאפיינים), נהיגה בקלות ראש וסטייה מנתיב נסיעה.

בדיון שנקבע ביום 21.4.21 ציינה ב"כ הנאשם כי תגיב לבקשה לאחר שתקבל ותלמד את חומר החקירה החדש.

בדיון שהתקיים ביום 17.10.21 הבהיר ב"כ הנאשם כי הם מתנגדים לבקשה שהוגשה יום לפי מועד ההוכחות ולאחר שהתקיימו מגעים לצורך קיום משא ומתן להסדר טיעון. כן הוסיף וטען ב"כ הנאשם כי קיימים בתיק מחדלי חקירה לרבות אי חקירת הנאשם באשר לטענות שנטענו בכתב האישום המתוקן וביקש להגיש תגובה בכתב.

בתגובתה בכתב טוענת ב"כ הנאשם כי על בית המשפט לערוך איזון בין הצורך להגיע לחקר האמת לבין זכותו של הנאשם להליך הוגן. לטענת ב"כ הנאשם מדובר בתיק שהנקבע להוכחות ונפרש קו ההגנה של נאשם, אשר יכול והיה מכלכל צעדיו אחרת לו היה מודע לעובדות הנוספות בהן הואשם. עוד הוסיפה, כי בין הצדדים התנהל מו"מ להסדר ואז משנבחן התיק על ידי תובע אחר הוחלט להגיש הבקשה והפנתה לפסיקה הנוגעת לבקשות לתיקון כתב האישום לאחר מו"מ להסדר. עוד ציינה ב"כ הנאשם כי המדובר בתיקון מהותי, לאחר שהנאשם כפר והתיק נקבע להוכחות והפנתה אף לפרק הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום (למעלה משנה) וכי הסיבות שהובילו לתיקון המבוקש הן עיון חוזר של התובע בתיק, לצורך הידברות.

כן טוענת ב"כ הנאשם כי יש בקבלת הבקשה כדי לפגוע בהגנתו של המבקש וכי מחדלי החקירה בתיק רבים, לרבות העובדה שהמבקש (כך לטענתו), לא נחקר ולא מסר גרסה על האירועים הנוספים המיוחסים לו. בהמשך התגובה אף נטען כי עיון בדו"ח של אחת מעדי התביעה המקוריים מעלה שהייתה הפנייה מסוימת לנסיבות החדשות המתוארות ולמרות זאת כתב האישום המקורי לא התייחס לכך.

בהתייחסותו לתגובת הנאשם מציין ב"כ המאשימה כי מעולם לא ניהל עם ב"כ הנאשם שיח מקדים לגבי התיק ולכן התיקון אינו נובע ממנו. כן טען כי לא הובהר כיצד יפגע התיקון המבוקש בהגנת הנאשם וציין כי התיקון התבקש ביום 20.4.21 ואילו התיקון הנוסף שהתבקש ביום 13.10.21 הינו טכני בלבד. עוד הוסיף ב"כ המאשימה כי עת נודע לו על הצורך בתיקון הודיע על כך באופן מיידי לב"כ הנאשם ושב והדגיש כי עיין בתיק שלא במסגרת מו"מ ובוודאי שלא לאור הפניות ב"כ הנאשם או מי מטעמו.

דין והכרעה

מאחר והנאשם כבר השיב לכתב האישום, סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **"החוק"**), הוא המגדיר את המסגרת הנורמטיבית לבחינת הבקשה. וכך קובע הסעיף:

92. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול.

במסגרת רע"פ 2581/14 יקותיאלי נ' מ"י (12.2.15), אשר דן באפשרות הרשעת הנאשם בעובדות שלא נכללו בכתב האישום, עמד בית המשפט העליון על חשיבות הניסוח של כתב האישום והדברים יפים, בשינויים המחויבים, גם לענייננו:

"לנוסח של כתב האישום נודעת משמעות ניכרת. כתב האישום הוא המסמך המכונן של ההליך הפלילי ... זהו המסמך עימו נדרש הנאשם להתמודד. הוא המגלה לנאשם מהם המעשים או המחדלים המיוחסים לו ומהן הנסיבות המפלילות שאפפו אותו. הוא אף מודיע לנאשם מיהם העדים העתידיים להעיד כנגדו ובאלה עבירות הוא נאשם, ומאפשר לו להעריך את ה"סיכון" הרובץ לפתחו. במובן זה, כתב האישום שוטח בפני הנאשם את עיקר עמדתה של המאשימה, ומאפשר לו להיערך להליך הפלילי ולכלכל את צעדיו. כתב האישום מקים עבור הנאשם "חומת בטחון המבודדת את המשפט מפני נתונים וטענות חיצוניים שאינם חלק מתחום המחלוקת" [ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, [פורסם בנבו] פסקה 42 (4.9.2007) (להלן: עניין קליין)]. כן ראו: ע"פ 88/58 קייזר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יב 1628, 1634 (1958)]. בכך מאוזן במידה מסוימת יתרונה המובנה של התביעה בגדרו של ההליך הפלילי [השוו: ע"פ 8080/12 מדינת ישראל נ' אולמרט, [פורסם בנבו] פסקה 3 לחוות דעתי (6.7.2014)]."

הדברים האמורים מקבלים משנה תוקף, שעה שהמאשימה מבקשת לערוך תיקון מהותי בכתב האישום, הן בפרק העובדות, הן בהראות החיקוק והן ברשימת עדי התביעה; כשלצורך התיקון מבקשת המאשימה להסתמך על חומרי חקירה נוספים שאינם חדשים, אך לא היו בידיה ובטח שלא בידיו של ב"כ הנאשם בעת שמסרה את המענה לכתב האישום.

עיינתי בהחלטות אליהן הפנתה ב"כ המשיבה בתגובתה וסבורני שאין הן מתאימות לענייננו. ראשית דבר ועיקר, החלטות אלה נוגעות לבקשות לתיקון כתב האישום שהתרחשו לאחר קיום משא ומתן ו/או הליך גישור בין הצדדים וזה לא המצב בנדון. כפי שעולה מדברי ב"כ הנאשם היו מגעים לשם קביעת פגישה להידברות אך זו לא נערכה בטרם התבקש תיקון כתב האישום וכפי שצוין בתגובת ב"כ הנאשם: "הסיבה שהביאה להגשת הבקשה לתיקון כתב האישום בכלל ובפרט בשלב זה, הוא (כך במקור), עיון חוזר של התובע בחומר החקירה לצורך הידברות על מנת להגיע להסדר". בהתאמה, הבהיר ב"כ המאשימה כי לא ניהל שיח מקדים בגין תיק זה.

שנית, אכן עשוי להיות טעם לפגם בבקשות לתיקון כתב האישום לאחר קיומו של משא מתן, בעיקר מתוך החשש שמא לבקשות כאלה יהיה אפקט מצנן על רצונם של הצדדים לנהל שיח אמיתי ופורה ביניהם. יחד עם זאת, לטעמי הכללים שהוצעו ע"י כב' השופט אבינור וכבוד השופט בקר, נוקשים וגורפים מדי ודווקא הגישה אותה הציע כבוד סגן הנשיאה (כתוארו דאז) הש' טרסי בת"פ נ' 22728-08-15 מ"י נ' קוזלוב (23.11.2015), שגם היא אוזכרה בתגובת ב"כ נאשם), מהווה איזון ראוי בין האינטרסים הנוגדים ומאפשרת לבית המשפט לבחון את הבקשה לגופה מבלי לתת משקל יתר לצד אחד של המשוואה. יש לזכור כי גם למניעת האפשרות לתקן כתבי אישום לאחר מו"מ עלול להיות אפקט מצנן על הסכמתה של התביעה לקיים הידברות כלל.

בכל מקרה, כפי שצינתי לעיל, המקרה שבנדון אינו עומד בסתירה גם לגישה המחמירה, שכן הבקשה הוגשה עוד בטרם נערכה הידברות לגופו של עניין ובטח ובטח שאין בה משום תגובה לדברים שעלו במהלך המשא ומתן בין הצדדים. ניתן אף לטעון כי מצופה מתובע סביר כי בטרם ינהל משא ומתן יבחן את התיק ויבקש לתקן את הדרוש על מנת שהמשא ומתן יתנהל ב"קלפים גלויים".

בהינתן האמור, סבורני שיש לשוב ולבחון את הבקשה בהתאם לכללים הרגילים אשר נקבעו בין היתר בע"פ 951/80 קניר נ' מדינת ישראל פד"י לה(3) 505: "...המגמה הברורה בפסקי הדין של בית משפט זה היא למנוע עיוות דין העלול להיגרם בין לנאשם ובין לאינטרס הציבורי העלול להיפגע מזיכויו של עברין עקב משגה של התובע"; ובתנאי "שלא יהיה בכך כדי לקפח את הנאשם בהגנתו ו/או ייגרם לו עיוות דין... הלכה היא כי אין ליצור מצב בו טעות בתום לב או אפילו רשלנות של תובע, תמנע תיקון כתב אישום ובדרך זו תגרום לעיוות דין ופגיעה באינטרס החברתי העליון של בירור האמת" (ת"פ (חיפה) 384/00 מדינת ישראל נ' פלוני (25.3.2001)).

לאחר שנתתי דעתי ל"טיב התיקון המבוקש, השלב הדיוני בו מצוי ההליך, פרק הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום, הסיבות שהביאו להגשת הבקשה בכלל ולהגשתה בשלב זה בפרט, המחדלים והליקויים שהתגלו בפעולות התביעה, ככל שהתגלו, מידת הפגיעה האפשרית בהגנת הנאשם באם תתקבל הבקשה, מידת הפגיעה הצפויה באינטרס הציבורי באם תידחה, קיומם של סעדים חלופיים שניתן להעניק לנאשם באם הפגיעה בזכויותיו קיימת אך אינה מצדיקה דחיית הבקשה וכו' (ת"פ נ' 22728-08-15 מ"י נ' קוזלוב הנ"ל), הגעתי למסקנה כי יש להתיר את התיקון המבוקש תוך מתן סעד חלופי לנאשם.

להבנתי, על אף שהנאשם כפר בעובדות כתב האישום, לרבות בנהיגה (ונתן להניח כי העדים הנוספים מעידים לגבי הנהיגה עצמה), אין בתיקון המבוקש כדי לפגוע באופן בלתי הוגן בהגנתו של הנאשם. טרם נשמע ולו עד אחד מעדי התביעה והנאשם יוכל לכלכל צעדיו ולתקן את קו הגנתו בהתאם להתפתחות מבלי שהדבר יהווה משקל כנגד תשובתו הראשונית לכתב האישום; וזאת בשל כך שמענהו לכתב האישום ניתן עוד בטרם התבקש תיקון כתב האישום ובטרם היה בפניו מלוא חומר החקירה.

מחדלי החקירה הנטענים של התביעה (ואיני קובע אם אכן קיימים כאלה), ייבחנו במהלך ניהול ההליך ויכול ותהא להם השפעה על אשמתו של הנאשם, אם בבחינת קבלת טענה אפשרית של הגנה מן הצדק ואם מבחינת קביעות המהימנות

הנדרשות, אך ברור הוא כי לצורך הכרעה בטענות אלה יש לשמוע קודם כל את הראיות הרלבנטיות.

אף המועד בו התבקש התיקון אין בו כדי להטות הכף לעבר דחיית הבקשה. הבקשה הוגשה כשנה ושלוה חודשים לאחר הגשת כתב האישום, ערב מועד דיון תזכורת שנקבע עקב דחיית מועד ההוכחות לבקשת ב"כ הנאשם (כאמור לעיל, בעקבות הסגר והגבלות הקורונה). מדובר בחלוף זמן לא מבוטל אך בהתחשב בשלב בו נמצא המשפט, אין מדובר במצב בלתי הפיך או בגרימת דחיה בלתי סבירה בעליל.

אכן, התגלו מחדלים וליקויים בפעולות התביעה ובין היתר בהגשת כתב אישום מבלי לוודא שכל חומר החקירה נמצא בידם וכפועל יוצא מכך אף אי מסירת מלוא חומר החקירה לידי של הנאשם במועד המתאים, אך סבורני כי אין בכך כדי להצדיק פגיעה כה משמעותית בחקר האמת וחסומת עניו של בית המשפט אל מול ההתרחשות העובדתית האמיתית.

לגישתי איזון מתאים לכלל הקשיים שהעליתי לעיל, הינו במתן סעד חלופי לנאשם בדמות הסייג הקבוע בסיפא של סעיף 184 לחוק, קרי קביעה שאף אם יוכחו מלוא העובדות החדשות, לא יוטל על הנאשם עונש שונה או חמור מזה שניתן היה להטיל עליו לו היה מורשע בעבירה המקורית. לטעמי אף יהיה מקום לתת להתנהלות האמורה משקל לקולא בעת גזירת דינו של הנאשם (אם יורשע כלל).

בכפוף לסייג האמור לעיל, אני מקבל את הבקשה ומורה על תיקון כתב האישום כמבוקש.

במועד הקבוע ייתן הנאשם מענה מחודש לכתב האישום.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, ז' כסלו תשפ"ב, 11 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.